

دومین گردهمایی از سلسله گردهماییهای نقش زن در کشاورزی

«زنان، مشارکت و کشاورزی ۱۴۰۰»

خلاصه گزارش تهیه شده به وسیله
شراره ورزگر

مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی در حوزه معاونت برنامه‌ریزی و پشتیبانی با هدف دسترسی به اطلاعات منسجم جهت اتخاذ خط مشی‌های اصولی و تهیه و تدوین برنامه‌های توسعه و بارویکرد حمایت از زنان روستایی در ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، حقوقی و نیز ترسیم خطوط آینده نقش و مشارکت زنان در توسعه کشاورزی، دومین گردهمایی از سلسله گردهماییهای نقش زن در کشاورزی را تحت عنوان «زنان، مشارکت و کشاورزی ۱۴۰۰» در روزهای ۲۲ و ۲۳ شهریورماه سال جاری برگزار کرد تا از نظرات محققان و اندیشمندان کشور و نیز نتایج پژوهشی مرتبط با مشارکت و نقش زنان روستایی در سیاست‌گذاریها و برنامه‌های آینده بهره‌مند شود. محورهای بحث در این گردهمایی مشتمل بودند بر:
۱. مفاهیم و مبانی نظری مشارکت (اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و حقوقی) زنان در توسعه

کشاورزی.

۲. شناخت و بررسی سازمانها و همایش‌های جهانی زنان با تأکید بر بحث‌های محوری و مسائل مرتبط با زنان روستایی.

۳. دستاوردهای سازمانها و همایش‌های جهانی در ارتباط با گسترش مشارکت زنان کشاورز و روستایی و مصاديق آن.

۴. شناخت زمینه‌ها و ویژگیهای مشارکت زنان در بخش کشاورزی ایران و تحولات مورد انتظار در آفق ۱۴۰۰ مشتمل بر: اشتغال، تخصص و مسائل جمعیت شناختی، نوآوری و دانایی ملی، سازماندهی و مدیریت، تأثیر سیاستهای دولت، بهره‌وری و کارایی اقتصادی، تنوع فعالیتها و میزان مشارکت در مراحل مختلف تولید محصولات کشاورزی.

از ویژگیهای این گرد همایی ارائه بحث‌های کلان (جهانی، منطقه‌ای و ملی) تا خرد (حوزه‌ای و استانی) و طرح بحث‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و حقوقی مرتبط با زنان روستایی و فرآگیر بودن ابعاد پژوهشی یا توجه به خلاصه مطالعاتی در این زمینه و تنوع مباحث مطرح شده را می‌توان برشمرد.

این گرد همایی پس از سخنان تشریحی دبیر سمینار، خانم با بیانات آقای دکتر کلانتری وزیر کشاورزی گشایش یافت. ایشان در بیانات خود از جمله به ویژگیها و ماهیت کاری زنان و نقشهای متفاوت تولیدی، خانه‌داری، همسری و مادری اشاره کردند و نقش مؤثر زنان را در تولیدات بخش کشاورزی بسیار مهم تلقی کرده و اعلام داشتند به رغم نقشهای حیاتی آنان در عرصه تولید، هنوز محرومیتهای مضاعف، انسانی و چندگانه‌ای وجود دارد و زحمات و هویت آنان تاکنون در جامعه ناشناخته مانده و کار آنان اغلب مشقت‌بار است. البته پس از انقلاب اسلامی با اعلام ضرورت حضور زنان در عرصه‌های مختلف، زمینه‌های مناسبی برای رشد فراهم شده و وزارت کشاورزی نیز در راستای تحقق بخشیدن به منزلت زنان در این بخش گامهایی برداشته و همواره در صدد ارائه خدمات بوده است و از جمله اقدامات در این زمینه ایجاد تشکلهای خاص در قالب تعاونیهای زنان، سازماندهی گروه پژوهشی در مؤسسه پژوهشها، پرداخت وامهای خاص به آنان، تأسیس دفتر توسعه فعالیتهای زنان و برگزاری سلسله گرد هماییها را می‌توان

اشاره کرد، لیکن هنوز هم ضرورت دگرگونی در طرز فکر جامعه و فراهم کردن فرصتهای جدید برای مشارکت در فرایند توسعه فراتر از تأمین نیروی کار احساس می‌شود و امید است که این گردهمایی بتواند رهنمودهایی برای مشارکت زنان در برنامه سوم و نیز در افق ۱۴۰۰ فراهم آورد. سپس آقای دکتر سلامی مشاور وزیر و سرپرست مؤسسه سخنرانی پیامون ایران ۱۴۰۰ ایجاد و به هدف گردهمایی و لزوم ارائه برنامه دراز مدت ۲۵ ساله برای زنان روستایی با توجه به تحولات مورد انتظار اشاره کرد و تغییرات محتمل را تغییرات تکنولوژیکی، جابه‌جایی نیروی کار، تغییرات درآمدی، ایجاد منابع جدید درآمدی و بسیاری مسائل دیگر پیشیبینی کرد که خود موجب تغییرات بهره‌وری خواهد شد. لذا انتظار می‌رود این گمومعه تغییرات بر میزان و نحوه مشارکت زنان اثر خوبی داشته باشد.

گردهمایی پس از جلسه افتتاحیه، در ۷ نشست به ارائه مقالات پرداخت:

نشست اول برای ارائه مبانی مفهومی و نظری مشارکت زنان روستایی و نقش آن در گذر جوامع به سرپرست آقای دکتر پرویز پیران عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی و با همکاری خانها سهیلا رئیسی مبارکه، محبوبه بابایی و آقای عبدالعلی رضایی برگزار شد.

نشست دوم و سوم شامل دیدگاههای سازمانهای بین‌المللی نسبت به زنان روستایی و بازتاب تلاش‌های مربوط به ایجاد و شرایط مساوی و عادلانه در جهان و در جامعه زنان روستایی ایران به سرپرستی خانم دکتر ژاله شادی طلب عضو هیئت علمی دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران و با همکاری خانها دکتر عارف‌نیا، مهران‌گیز چنگیزی و شبین موسوی برگزار و بويژه بر نقش فائز در تنظیم شرایط نوین زندگی زنان روستایی تأکید شد.

نشست چهارم مشتمل بر طرح مسائل «بررسی پایگاه طبقاتی زنان روستایی ایران»، «شرایط روانی-رفتاری زنان با سواد روستایی در فرایند توسعه و زنان روستایی»، «توسعه و تکنولوژی» بود که به ترتیب توسط آقای دکتر عبدالعلی هسایی‌زاده، خانم دکتر شهرناز مرتضوی و آقایان مهندس حسین آزادی و دکتر عزت‌الله کرمی ارائه شد.

تصاویری از گردهمایی زنان، مشارکت و کشاورزی

دومین گردهمایی ...

نشست پنجم به شناخت زمینه‌ها و ویژگیهای مشارکت زنان در بخش کشاورزی ایران و تحولات مورد انتظار در افق ۱۴۰۰ اختصاص داشت که به سرپرستی دفتر مهندسین مشاور جامع ایران در چارچوب ۶ عنوان برگزار شد که به مسائل جمعیت و نیروی انسانی و اشتغال، نوآوری، سازماندهی و مدیریت، تأثیر سیاستهای دولت، مشارکت در بهره‌وری عوامل تولید می‌پرداخت. جمعبندی نشست پنجم توسط آقای دکتر عظیمی عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی صورت گرفت.

نشست ششم مشتمل بر مقالات «مشارکت زنان در تعاونیهای روستایی»، «بهره‌وری زنان روستایی در تولید برنج»، «مشارکت نیروی کار زنان روستایی در تولید پنبه و عوامل مؤثر بر آن» و «آثار کاربرد تکنولوژی نوین در زراعت برنج بر موقعیت شغلی زنان شالیکار» بود که به ترتیب به وسیله آقای دکتر انصاری، خانم مهدیه طه، آقای هومن میرعبدینی، خانمها فریده سرحدی، پوران مالیر و ناهید ساریخانی، شراره ورزگر، مستانه عزیزی سایابی و آقایان مهندس نوذر منفرد و دکتر عزت الله کرمی ارائه شد.

نشست هفتم - یافته‌های مطالعات وضعیت زنان روستایی در حوزه‌های آبریز، موضوع نشست هفتم بود که به سرپرستی آقای دکتر محمد جواد زاهدی مازندرانی عضو هیئت علمی مؤسسه پژوهشها ضمن مقالاتی ارائه شد. این مجموعه از روی مطالعات دفتر مهندسین مشاور یکم، جامع ایران، بوم آباد، ورز بوم، ویسان، تام، تاک سبز، آب ورزان صورت پذیرفت و خانمها دکتر پریچهر شاهسوند بعد از این مطالعات در حوزه‌های عملیاتی ناحیه شرقی و جنوبی و قسمتی از مرکز ایران همکاری داشتند. این مطالعات در حوزه‌های عملیاتی ناحیه شرقی و جنوبی و قسمتی از مرکز ایران انجام شده است که بخش اعظم آن کویری خشک و حتی خالی از سکنه است.

مراسم اختتامیه - در مراسم پایانی این گردهمایی آقای دکتر عظیمی از جریان دو روزه این گردهمایی جمعبندی به عمل آورده و سپس آقای مهندس رسول اف معاونت برنامه‌ریزی و پشتیبانی وزارت کشاورزی از ارائه دهندهای مطالعات و نیز از حضور استادان، کارشناسان، صاحب‌نظران و علاقه‌مندانی که در جلسات متعدد این گردهمایی حضور یافتند سپاسگزاری کرده و به رسم یادبود به آنان لوح تقدیر اهدا کرد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتابل جامع علوم انسانی